

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 10C/26/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719203679
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Minková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2020:6719203679.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Silviou Minkovou v právnej veci žalobkyne J. J., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. X, XXX XX D., štátna občianka SR, zastúpená Brázdil & Brázdilová advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Trhová 992/1, 960 01 Zvolen, IČO: 50492934, proti žalovanému v I.rade J. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXX/XX, XXX XX D., štátny občan SR, žalovanému v II.rade X. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, F.K., štátny občan SR, žalovanej v III.rade S. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, F., štátna občianka SR, žalovaný v II. a žalovaná v III.rade zastúpení Mgr. Ivanom Bugrim, advokátom, so sídlom Námestie SNP 23, 960 01 Zvolen, IČO: 42307155, o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, takto

rozhodol:

Žaloba sa **z a m i e t a**.

Žalovanému v I.rade sa **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %.

Žalovanému v II.rade a žalovanej v III.rade sa **p r i z n á v a** spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 06.08.2019 bola na tunajší súd doručená žaloba žalobkyne zo dňa 01.08.2019, ktorou sa žalobkyňa domáhala toho, aby súd určil, že parcela CKN 2294/2 orná pôda vo výmere 5583 m², zapísaná na LV XXX Okresného úradu, katastrálny odbor Detva, obec Hriňová, katastrálne územie Hriňová (ďalej ako „predmetná parcela“ alebo „predmetná nehnuteľnosť“), patrí do dedičstva po nebohej J. D., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX v 1/5-ine a zároveň, aby žalobkyni bol priznaný nárok na náhradu trov konania.

Žalobkyňa žalobu zdôvodnila tým, že je dedičkou po nebohej matke J. D., nar. XX.XX.XXXX, keď celý jej majetok zdedila na základe závetu a dedičstvo jej bolo osvedčené dňa 04.10.2010 súdnou komisárkou, notárkou J. T. pod č.D not 113/2010. Táto po svojom manželovi Z. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, na základe rozhodnutia ešte bývalého Štátneho notárstva Zvolen pod č.D 63/81 zo dňa 09.02.1981 zdedila nehnuteľnosti a aj 1/5-inu podielu parcely R. XXXX/X, zapísanej v PK vo vl. XXXX, katastrálne územie Hriňová. Túto parcelu jej matka aj jej právni predchodcovia užívali v rozsahu svojho ideálneho podielu na prechod na ich polia, ktoré vlastnili v lokalite, kde sa táto parcela nachádza, pričom susedila s ich parcelou O. XXXX/X orná pôda vo výmere 14185 m², zapísaná vo vl. XXXX, katastrálne územie Hriňová, ktorú ona teraz zdedila po jej matke. Tieto polia obrábali a túto parcelu v rozsahu ich podielu užívali celá rodina, pričom pôvodný spoluvlastník - žalovaný v I.rade im v žiadnom užívaní nebránil. Až po smrti jej matky sa ona dozvedela, že žalovaný v I.rade cestou osvedčenia o vydržaní vydaného notárkou JUDr. Máčajovou vo forme notárskej zápisnice zo dňa 05.10.1995 si dal osvedčiť, že tento podiel jej matky vydržal a tak sa stal výlučným vlastníkom tejto parcely. Podľa skutkových tvrdení akceptovaných notárkou splnil zákonné podmienky vydržania podľa § 134 OZ, lebo

vyhlásil, že celý pozemok nepretržite užíval od roku 1972 a predtým aj jeho právni predchodcovia a splnil aj ostatné podmienky oprávnenej držby, ktoré v osvedčení nie sú uvedené. Okrem toho jej matka mu tieto ním tvrdené skutočnosti mala potvrdiť. Jej matka sa o tejto skutočnosti vôbec nezmienila a keď zomrela, tak ona len prednedávnom zistila, že tento podiel na predmetnej nehnuteľnosti nebol ani predmetom dedenia, keďže žalovaný v I.rade celú parcelu predal žalovaným v II. a III.rade na základe kúpnej zmluvy uzavretej v roku 1998. Predmetná nehnuteľnosť je v súčasnosti vedená na LV XXX Okresného úradu, katastrálny odbor, Detva, obec Hriňová, katastrálne územie Hriňová, parcela CKN 2294/2 orná pôda vo výmere 5583 m² pod B1 na mene žalovaných v II. a III.rade v celosti.

Žalovaní v II. a III.rade a pred nimi ani žalovaný v I.rade im nebránili v užívaní tejto nehnuteľnosti, takže oni ani nevedeli, že došlo k nejakej zmene, čo sa týka rozsahu spoluvlastníctva. Žalovaní v II. a III.rade v súčasnosti začali vysádzať na tejto ich spoločnej parcele stromy a vzniká z ich strany dôvodná obava, že im začnú brániť v užívaní cesty, ktorá slúžila na prístup na ich polia.

Žalovaný v I.rade nemohol na základe skutkových tvrdení uvedených v predmetnej notárskej zápisnici o osvedčení vydržania nadobudnúť sporný pozemok resp. ideálny podiel vydržaním za splnenia všetkých podmienok uvedených v § 130 a § 134 Občianskeho zákonníka, keďže už len samotné tvrdenie, že pozemok výlučne užívala jeho rodina, je nepravdivé. Vlastníctvo podľa Ústavy SR požíva absolútnu ochranu a nie je možné nikoho zbaviť vlastníctva bez zákonného dôvodu tak, ako sa to snažil urobiť žalovaný v I.rade a notárka na základe jeho tvrdení nemala takéto osvedčenie vydať, pretože je nezákonné.

Z uvedených dôvodov má ona právny záujem tak, ako to predpokladá ustanovenie § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku na obnovení právneho stavu vlastníctva k uvedenej nehnuteľnosti, ktorá je predmetom sporu, lebo žalovaný v I.rade sa jej zmocnil na základe nepravdivých skutkových tvrdení a potom predal túto nehnuteľnosť žalovaným v II. a III.rade.

2. Dňa 14.10.2019 formou elektronického podania bolo na tunajší súd doručené vyjadrenie žalovaných v II. a III.rade zo dňa 11.10.2019, v ktorom prostredníctvom svojho právneho zástupcu k veci okrem iného uviedli, že túto žalobu považujú v celom rozsahu za nedôvodnú a neopodstatnenú, keďže majú za to, že neexistujú žiadne relevantné skutkové ani právne dôvody, prečo by malo byť ich vlastnícke právo k žalobou namietanému pozemku spochybňované.

Predmetnú parcelu nadobudli oni ako kupujúci do BSM na základe kúpnej zmluvy zo dňa 06.04.1998, uzatvorenej so žalovaným v I.rade ako predávajúcim, ktorá bola spísaná vo forme notárskej zápisnice JUDr. Annou Máčajovou, notárkou, so sídlom vo Zvolene a vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností bol právoplatne povolený Okresným úradom Detva, katastrálny odbor dňa 20.04.1998 pod č. V 401/1998.

Túto predmetnú parcelu nadobudli v dobrej viere na základe platného právneho titulu, kde od nadobudnutia vlastníckeho práva v roku 1998 ho už viac ako 21 rokov dobromyseľne a nerušene užívajú, obhospodarujú, starajú sa oň a plnia všetky povinnosti vlastníka bez toho, aby bolo ich vlastníctvo akokoľvek či kýmkoľvek spochybňované. O údajnom, len žalobkyňou tvrdenom nedostatku nadobúdacieho titulu predchádzajúceho vlastníka (žalovaného v I.rade) sa dozvedeli až doručením predmetnej žaloby, pričom však podľa ich názoru predmetná notárska zápisnica o vydržaní zo dňa 05.10.1995, N 326/95-Ma, ktorou žalovaný v I.rade nadobudol výlučné vlastníctvo aj k predmetnej parcele, spĺňa všetky náležitosti v tom čase platného a účinného znenia § 63 zákona č.323/1992 Zb. Notársky poriadok.

Pokiaľ ide o skutkové tvrdenia žalovanej, je pravdou, že táto s ich vedomím a súhlasom prechádza cez ich pozemok v čase, keď sa približne trikrát za rok príde pozrieť na jej pozemky a vždy ich požiada o súhlas s prechodom. Žalovaná nepochybne vie, že vlastníkom predmetného pozemku sú už oni viac než dve desaťročia. Tento občasný prechod cez ich pozemok jej tolerujú a umožňujú a nebránia v ňom, napriek tomu, že táto má možnosť dostať na svoje pozemky aj inak, než prechodom cez ich pozemok. Žalovanej teda umožňujú prechod cez ich pozemok bez toho, že by boli k tomu povinní, resp. že by na to mala žalovaná akýkoľvek právny nárok. Je pravdou, že vysadili na pozemku pár okrasných smrečkov, čo im ako vlastníkom umožňuje § 123 Občianskeho zákonníka, avšak nie v úmysle žalovanej brániť v užívaní cesty tak, ako to uviedla v žalobe. Ak by skutočne mali v úmysle zabrániť žalovanej v prechádzaní cez ich pozemok, tak by to už nepochybne dávno učinili. Občasné prechádzanie žalovanej cez okraj ich pozemku ich vzhľadom na jeho zriedkavosť neprimerane neobťažuje a preto žalovanej prechod umožňujú bez toho, aby na to boli akokoľvek povinní.

Vzhľadom na tieto skutočnosti žiadali žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietnuť a priznať im nárok na náhradu trov konania.

3. Dňa 30.10.2019 formou elektronického podania bolo na tunajší súd doručené vyjadrenie žalobkyne k vyjadreniu žalovaných v II. a III.rade, ktorá prostredníctvom svojho právneho zástupcu k veci okrem iného uviedla, že je zrejme, že jej právna predchodkyňa bola žalovaným v I.rade uvedená do omylu, s tým, že žalovaní v II. a III.rade nemohli byť dobromyseľní, keďže dobre vedeli, že cez spornú parcelu existuje prechod, ktorý je spoluvlastníkmi v 1/5-ine využívaný, pričom záber zo spornej parcely na tento prechod zodpovedal spoluvlastníckemu podielu ich právnej predchodkyne a všetci žalovaní tento prechod počas celej doby rešpektovali. Táto časť parcely je aj v prírode oddelená medzou. Skutočnosť, že žalovaní v II. a III.rade mali nadobudnúť aj predmetnú časť parcely do vlastníctva pred 21 rokmi, o tom ona nemala žiadnu vedomosť a dozvedela sa to až od žalovaného v II.rade po 4 rokoch od úmrtia jej mamy, t.j. v júli 2014. Následne toto ich nezákonné nadobudnutie nehnuteľnosti začali skúmať s jej dcérou M. R.. Po dopyte na žalovaného v I.rade im tento oznámil, že ústne povedal pri predaji nehnuteľnosti v roku 1998 žalovanému v II.rade, že 1/5-ina parcely 2294/2 nie je predmetom predaja, pretože mu nepatrí (nevlastní ju), ale ju vlastní jej mama resp. ona. Na základe toho má za to, že žalovaní v II. a III.rade nemohli byť dobromyseľní pri nadobúdaní tejto nehnuteľnosti, lebo vedeli, že ju v čase predaja užívala jej matka spolu s jej rodinou a dokonca táto časť nehnuteľnosti bola v čase predaja od zvyšku oddelená medzou. Túto časť nehnuteľnosti 21 rokov žalovaní v II. a III.rade vôbec neužívali a do júla 2014 ju užívala ona na prechod a kosili ju. Keď sa dozvedeli, že na túto parcelu spolu s ich v prírode oddelenou časťou je vedená exekúcia, hneď komunikovala s exekútkou JUDr. Uháľovou a vtedy sa rozhodla, že obnoví pôvodný právny stav vlastníctva tejto nehnuteľnosti. Žalovaný v II.rade X. S. popieral exekúciu na túto jeho parcelu aj s ich reálne oddelenou časťou a žiadal od nej výmenu pozemku, potom sa odmlčal a keď ona potrebovala prejsť fyzicky cez parcelu, nebránil jej v tom prechode, ale popieral jej nároky resp. nároky jej matky na vlastníctvo.

4. Dňa 05.12.2019 formou elektronického podania bolo na tunajší súd doručené vyjadrenie žalovaných v II. a III.rade zo dňa 04.12.2019, v ktorom okrem iného prostredníctvom svojho právneho zástupcu k veci uviedli, že tvrdenia žalobkyne uvedené v jej vyjadrení zo dňa 28.10.2019 považujú za účelové, zavádzajúce a v časti nepravdivé. Žalobkyňa si sama vymedzila, ktorú časť ich parcely, ktorú nadobudli v roku 1998 od žalovaného v I.rade, predstavuje ňou namietaný spoluvlastnícky podiel 1/5-iny v pomere k celku, ktorého nadobudnutie nimi žalobkyňa spochybňuje, keď sa má jednať o plochu predstavujúcu „prechod“ resp. „výrez cesty“, kde táto časť parcely je v prírode oddelená medzou. Spochybnili nahliadanie žalobkyne na namietaný spoluvlastnícky podiel, keďže pri podielovom spoluvlastníctve určitá spoločná vec nie je rozdelená na konkrétne vymedzené časti, kedy by bolo možné určiť, ktorá časť spoločnej veci patrí tomu ktorému spoluvlastníkovi, ale jedná sa tam len o ideálne podiely. Žalovaní v II. a III.rade zotrvali na tom, že žalovaný v I.rade namietanou notárskou zápisnicou, ktorou bolo v jeho prospech osvedčené vydržanie celej parcely XXXX/X, nadobudol výlučné vlastnícke práva k tejto parcele, a teda nadobudol aj ideálny spoluvlastnícky podiel matky žalobkyne o veľkosti 1/5-iny v pomere k celku.

Výslovne popreli skutkové tvrdenia žalobkyne ohľadne toho, že by žalovaný v I.rade mal pri predaji nehnuteľnosti v roku 1998 žalovanému v II.rade oznámiť, že 1/5-ina parcely XXXX/X nie je predmetom predaja, pretože mu vlastnícky nepatrí a patrí jej mame. K informácii, že sa v tom čase nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto sporu, predávajú, sa oni dostali na základe inzerátu v novinách, pričom okrem týchto nehnuteľností boli obhliadnuť aj iné nehnuteľnosti, ktoré boli dostupné na predaj a ktorých kúpu zvažovali. Ak by mali vedomosť o akýchkoľvek skutkových, či právnych problémoch alebo sporoch súvisiacich s týmito nehnuteľnosťami, tak by ich úplne logicky nekúpili, a teda ani v prípade, keby im mal predávajúci oznámiť informáciu, že síce túto parcelu vlastní a predáva v celosti, ako jej výlučný vlastník zapísaný na liste vlastníctva, ale v skutočnosti ju predáva nie celú, lebo časť parcely o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/5-iny v pomere k celku mu reálne nepatrí. Toto označili za zjavne absurdnú konštrukciu, s tým, že keby takúto informáciu dostal ktokoľvek, čo len trochu rozumne zmýšľajúci človek, tak by ku kúpe takejto nehnuteľnosti tiež nepristúpil.

Rovnako výslovne popreli skutkové tvrdenia žalobkyne, že by oni predmetnú parcelu neužívali, resp. ju do roku 2014 užívala ona a ju kosila, a tiež že by žalovaný v II.rade mal od nej žiadať výmenu pozemku a zároveň k tomu uviedli, že celú parcelu XXXX/X od jej nadobudnutia v roku 1998 až doteraz ako vlastnú nerušene užívali a obhospodarujú, s tým, že ju nadobudli, aj po celý čas vlastnili a užívali dobromyseľne. Pokiaľ ide o tvrdené kosenie pozemku, celú túto parcelu kosia oni a nie žalobkyňa. Tiež popreli, že by od žalobkyne žiadali výmenu pozemku a aj spochybnili jej tvrdenia ohľadne tvrdenej exekúcie.

Potvrdili, že žalobkyňa niekoľkokrát ročne prechádza cez ich pozemok za účelom dostať sa na svoju parcelu XXXX/X, ktorá s ňou susedí a raz pri takejto príležitosti došlo ku slovnému konfliktu so žalobkyňou, kedy ju upozornili, že iba z ich dobrej vôle jej umožnili prechod cez ich pozemok, ale

neznamená to, že tadiaľ môže neobmedzene prechádzať, s tým, že na toto upozornenie mala žalobkyňa reagovať požiadavkou „tak mi to predajte“, na čo oni uviedli, že nič predávať nemienia. Táto situácia sa stala niekedy v roku 2015-2016 a jej svedkom bol T. X.. Čiže oni žalobkyňu nežiadali o výmenu pozemku, ale naopak žalobkyňa ich žiadala o odpredaj časti ich parcely.

5. Súd nariadil v tejto veci niekoľko pojednávanií, na ktorých veci meritorne prejednal a odročil za účelom doplnenia dokazovania resp. pojednávanie uskutočnené dňa 15.01.2020 odročil za účelom mimosúdne vyriešenia veci (konanie bolo na návrh strán sporu uznesením tunajšieho súdu zo dňa 20.01.2020 sp.zn.10C/26/2019-165 prerušené, avšak následne uznesením tunajšieho súdu zo dňa 06.05.2020 sp.zn.10C/26/2019-184 bolo súdom rozhodnuté o pokračovaní v konaní), s tým, že následne na ostatnom pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 27.07.2020, súd vec opätovne meritorne prejednal a aj rozhodol.

6. Súd na predmetných pojednávaniach vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ktoré v priebehu konania doložili do súdneho spisu strany sporu, resp. ktoré si vyžiadal súd na základe návrhov strán a to: osvedčenie o dedičstve 22D/38/2010 z č.l.5-6, rozhodnutie Štátneho notárstva D 63/81 z č.l.7, výňatok z katastrálnej mapy z č.l.8, výpis z katastra nehnuteľností - čiastočný výpis z LV č.XXX pre k.ú. Hriňová z č.l.10, čiastočný výpis z LV č.XXXX pre k.ú. Hriňová z č.l.11, kúpnu zmluvu vo forme notárskej zápisnice Nz 94/98 z č.l.64, výňatok z katastrálnej mapy z č.l.86, dedičský spis D 63/91 vo fotokópii z č.l.106-137, prílohu - spis Notárskeho úradu JUDr. Anny Máčajovej sp.zn.N 326/95, Nz 330/95 v origináli, fotosnímku z č.l.199, tiež vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, výsluchom svedkov, oboznámil sa s prednesom právnych zástupcov strán sporu, pričom zistil tento skutkový stav.

Zo spisu Štátneho notárstva Zvolen D 63/81 súd okrem iného zistil, že rozhodnutím Štátneho notárstva vo Zvolene zo dňa 09.02.1981 D 63/81-23, ktoré nadobudlo právoplatnosť 11.03.1981, v dedičskej veci po poručiteľovi Z. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom v F., U. XXX, bolo potvrdené nadobudnutie dedičstva na základe schválenej dohody dedičov H. D., J. J. - detí a J. D., rod. D. - manželky, J. D.Á., rod. D., nar. XX.XX.XXXX - manželke, s tým, že súčasťou nadobudnutého dedičstva bola aj nehnuteľnosť zapísaná v pozemkovej knihe katastrálne územie obce Hriňová vo vložke č.XXXX, parcela č.XXXX/X, podľa B2 v 1/5.

Z osvedčenia o dedičstve zo dňa 04.10.2010 sp.zn.22D/38/2010, Dnot 113/2010, súd zistil, že JUDr. Mária Vavráčová ako tunajším súdom poverená súdna komisárka v dedičskej veci po poručiteľke J. D., rod. D.Á., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom F., U. XXX, zomr. dňa XX.XX.XXXX, vydala toto osvedčenie o dedičstve, keď poručiteľka zomrela so zanechaním závetu spísaného dňa 18.10.1995 v Notárskom úrade JUDr. Anny Máčajovej pod sp.zn.N 339/95, Nz 343/95, ktorým poručiteľka testovala všetok svoj majetok dcére J.N. J., nar. XX.XX.XXXX v celosti. V osvedčení je tiež uvedené, že podľa vyhlásenia a predloženia dôkazov účastníčkou poručiteľka nadobudla majetok, ktorý je následne špecifikovaný v súpise aktív a pasív, pričom v tomto súpise nie je uvedená predmetná parcela XXXX/X, ktorá by mala byť zapísaná na LV 684 pre k.ú. Hriňová. Týmto rozhodnutím notárka osvedčila, že dedičstvo po poručiteľke J. D. ako jediná dedička nadobudla J. J..

Z originálu notárskeho spisu N 326/95, Nz 330/95, JUDr. Anny Máčajovej, notárky, ktorý tvorí prílohu tohto súdneho spisu, súd okrem iného zistil, že formou notárskej zápisnice zo dňa 05.10.1995 N 326/95-Ma, Nz 330/95-Ma, JUDr. Anna Máčajová, notárka spísala osvedčenie, v ktorom J. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., U. XXX pred ňou záväzne vyhlásil, že je výlučným vlastníkom v celosti pozemku k.ú. Hriňová, a to na LV č.XXX, zapísaného pozemku KN parc.č.XXXX/X d1 orná pôda vo výmere 4467 m², d2 ttp. vo výmere 894 m², d3 zast.pl. vo výmere 1116 m². V bode 3 je uvedené, že vlastnícke práva k tomuto pozemku si uplatnil právnym titulom dedenia po jeho otcovi N. D., zomr. XX.XX.XXXX, keď od tohto roku pozemok nepretržite ako svoje vlastníctvo užíva a podporne poukázal aj na obsah zmluvy, ktorou bol povolený vklad do KN č.k.V 1116/93 a ktorou boli vlastnícky dousporiadané vzťahy pozemku pod domom, preto vyhlásil, že jeho držba pozemku je oprávnená, nepretržitá a dotýka sa spôsobilého predmetu v zmysle § 134 Občianskeho zákonníka. V bode 4 je uvedené, že doposiaľ sú na LV č.XXX k.ú. Hriňová ako vlastníci zapísaní: jeho brat Z. a sestra G. pod BLV 1, 2 a on je zapísaný pod BLV 3 ako podielový spoluvlastník v ideálnych 4/15-inách a ich príbuzná J. D. pod BLV 4 v 1/5-ine, s tým, že predkladá písomný súhlas týchto spoluvlastníkov, ktorý jeho vlastnícky nárok v plnom rozsahu uznávajú, ako aj potvrdenie Mestského úradu v Hriňovej zo dňa 02.10.1995, kde majú byť potvrdené ním uvádzané údaje. V bode 5 je okrem iného uvedené, že žiada vykonať v Katastri nehnuteľností Zvolen, obec a k.ú. Hriňová záznam ALV:KN parc.č.XXXX/X orná d1 4467, d2 ttp.894, d3 zast.pl. 1116 m², BLV: J. D., r.č.XXXXXX/XXXX v celosti. Na listine sa nachádza vlastnoručný podpis účastníka J. D. a pečiatka JUDr. Anny Máčajovej, notára spolu s nečitateľným podpisom. Súčasťou tohto spisu je aj potvrdenie, v ktorom

je uvedené „my spoluvlastníci nehnuteľností zapísaných na LV XXX k.ú. Hriňová týmto prehlasujeme, že uznávame vlastníctvo J. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., U. k pozemku KN parc.č.XXXX/X, ako je zapísané na LV č.684. Žiadne vlastnícke nároky na tento pozemok si nerobíme a jeho vlastníctvo plne rešpektujeme“. Následne sú uvedené mená Z. D., nar. XX.XX.XXXX, podpis absentuje, G. D., nar. XX.XX.XXXX s podpisom, J. D., nar. XX.XX.XXXX - totožný so žiadateľom, J. D., nar. XX.XX.XXXX s podpisom. Súčasťou spisu je tiež potvrdenie Mestského úradu Hriňová zo dňa 02.10.1995 o užívaní pôdy, keď týmto potvrdili, že J. D., nar. XX.XX.XXXX je užívateľom okrem iného parc.č.2294/2 4467 m2 - orná, 894 m2 - ttp., 1116 m2 - orná. Súd konštatuje, že súčasťou tohto spisu je aj notárska zápisnica, ktorou bola spísaná kúpna zmluva, na ktorej sa nachádza pečiatka Katastrálneho úradu Banská Bystrica, Správa katastra Zvolen, ktorým bolo rozhodnuté o vklade, vklad povolený pod č.V 1016/1993, ktorej obsah je ale nečitateľný.

Z kúpnej zmluvy spísanej dňa 06.04.1998 vo forme notárskej zápisnice JUDr. Annou Máčajovou N 94/98-Ma, Nz 94/98-Ma, ktorou bol povolený vklad dňa 20.04.1998 pod č.V 401/1998, Okresný úrad v Detve, katastrálny odbor, súd okrem iného zistil, že ako predávajúci je tu uvedený J. D., nar. XX.XX.XXXX, ako kupujúci X. S., nar. XX.XX.XXXX a manželka S., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, s tým, že predmetom tejto zmluvy boli nehnuteľnosti v k.ú. Hriňová okrem iného zapísané na LV č.XXX ako KN parc.č.XXXX/X d1 orná 4467 m2, d2 ttp. 894 m2, d3 zast.pl. 1116 m2, ktoré sú tiež predmetom výlučného vlastníctva predávajúceho v 1/1-ine podľa zápisu pod BLV 1. V bode 3 je uvedené, že takto vymedzený predmet zmluvy prevodca v celosti so všetkými právami a povinnosťami s ním spojenými vrátane zákonného príslušenstva a v hraniciach ako ho on sám doposiaľ užíval, predáva do bezpodielového spoluvlastníctva kupujúcim za tam uvedenú vzájomne dojednanú kúpnu cenu, ktoré nehnuteľnosti v 1/1-ine kupujúci nadobudli do svojho bezpodielového spoluvlastníctva.

Z čiastočného výpisu z listu vlastníctva č.XXX zo dňa 09.07.2019 pre okres Detva, obec Hriňová, katastrálne územie Hriňová, súd zistil, že v časti A: Majetková podstata je zapísaná parcela registra C parc.č.XXXX/X o výmere 5583 m2 orná pôda, s tým, že v časti B: Vlastníci a iné oprávnené osoby sú ako vlastníci v spoluvlastníckom podiele 1/1-ine zapísaní žalovaný v II.rade a žalovaná v III.rade, ako titul nadobudnutia je tu uvedená kúpna zmluva V 401/98-207/98.

Z čiastočného výpisu z listu vlastníctva č.XXXX zo dňa 09.07.2019 pre okres Detva, obec Hriňová, katastrálne územie Hriňová, súd okrem iného zistil, že v časti A: Majetková podstata je zapísaná parcela registra C parc.č.XXXX/X o výmere 14185 m2 orná pôda, s tým, že v časti B: Vlastníci a iné oprávnené osoby je ako vlastníci v spoluvlastníckom podiele 1/1 uvedená žalobkyňa, keď ako titul nadobudnutia je uvedené Z-1677/2010-22D/38/2010, Dnot 113/2010-280/2012 a kúpna zmluva V 1995/2017 zo dňa 06.02.2018-180/2018.

Z výňatkov z katastrálnej mapy súd zistil, že je tu vyznačená predmetná parcela XXXX/2, ako i susediace nehnuteľnosti vrátane parcely XXXX/X, s tým, že na výňatku z katastrálnej mapy v spise na č.l.86 je žalobkyňou na časti parcely XXXX/X pri hranici s parcelou XXX vyznačený pás, označený ako cesta.

Z výsluchu žalobkyne na pojednávaniach súd okrem iného zistil, že k veci uviedla, že nevedela čo sa stalo, len asi pred 5 rokmi, keď išli z tých ich pozemkov cez ten pozemok, tak ju pán S. zastavil, že tadiaľ nemôžu chodiť, že je to jeho. Ona nevedela, že mama dala ten podpis, ju o tom nikto neupovedomil a oni tadiaľ 100 rokov chodili, tak teraz nerozumieme, prečo by už nemohli. Ona nemá vedomosť o tom, že by sa k svojim pozemkom mohla dostať aj inokadiaľ, jedine cez cudzie pozemky, čo si nevie predstaviť. Otec to ešte dávno spravil tak, aby z tej štátnej cesty mohli tade chodiť. Kým ešte žil otec, tak oni tú predmetnú parcelu aj orali a potom sa to už len kosilo, keď nevládal. Na otázku, kedy sa dozvedela, že žalovaný v II. a III.rade nadobudli vlastnícke právo k tej parcele, uviedla, že presne nevie, kedy to bolo, ale myslela si, že keď to majú zapísané v pozemkovej knihe v katastri, takže im to nikto nemôže zobrať. Vedela, že tie vrchné kúpili oni, ale myslela si, že tá spodná je ďalej ich. Tú predmetnú časť parcely S. neužívali, užívali to celé roky oni. O tom vydržaní ona nevedela, aj keď v kontakte s pánom D. bola. Vedela, že pre neho mama niečo podpisovala, ale keďže oni sú laici, tak nevedeli, čoho sa to priamo týka. Keď sa v tom roku 2014 dozvedela, že by mali byť S. vlastníckymi aj tej spornej časti parcely, tak to bolo pre ňu hrozné, bola v šoku. Na otázku právneho zástupcu žalovaných uviedla, že keď v roku 2010 ako výlučná dedička zdedila všetok po svojej matke, vedela, čo konkrétne zdedila, ale ona to vtedy nekontrolovala, keďže ju nenapadlo, že by k niečomu takémuto bolo došlo. Žalovaný v I.rade nikdy neužíval tú predmetnú spornú časť parcely resp. ani jeho právni predchodcovia. Ona je so žalovaným v I.rade v rodinnom pomere bratranec - sesternica a vychádzajú spolu normálne. Informovala ho tom, že túto žalobu podáva, s tým, že to musia nejako doriešiť, kým žije ešte ona. Na to on reagoval tak, že povie ako to predával. Na otázku právneho zástupcu žalovaných, akým spôsobom užívala od toho roku 1998 tú predmetnú časť parcely, uviedla, že si to dáva pre nich kosiť. Keď jej v tom roku 2014 povedali, že to má byť ich, tak si žiadala od žalovaných súhlas, aby mohla tadiaľ prechádzať, na čo jej povedali, že môže, ale podľa nej

je otázne dokedy to tak bude. Predtým si súhlas nepýtala. Na ďalšiu jeho otázku, prečo podala žalobu až po 5 rokoch, odkedy sa o tejto skutočnosti dozvedela, uviedla, že kým sa na tom dohodli s deťmi, išli sa niekam poradiť, všetko trvá istý čas, kým sa na to odhodlali. Na ďalšiu otázku právneho zástupcu žalovaných, či si nevšimla od roku 1998, že neplatí daň z toho pozemku, uviedla, že v Hriňovej sa dane za polia už dlhšie neplatia. Tiež na otázku uviedla, že mala vedomosť, že žalovaná v III.rade nosila jej mame obedy, keďže bola zamestnaná na Meste Hriňová. Na otázku súdu, či vie uviesť dôvod, na základe čoho jej právni predchodcovia mali za to, že vlastní konkrétne tú predmetnú časť tej spornej parcely v tom páse spodnej časti, uviedla, že to presne už nevie uviesť, ale vždy v rámci rodiny sa malo za to, že je to ich pozemok a oni vždy užívali len túto konkrétne časť. Aj po smrti otca to kosili ešte s nebohým svojim mužom. Zároveň v tomto rozsahu cez túto parcelu aj prechádzali k svojim pozemkom, a to po celý život. Na doplňujúcu otázku súdu, či to tak užívali aj po roku 1998 resp. aj po smrti jej matky, uviedla, že áno, že tadiaľ stále chodili, aj to kosili. Pred tým rokom 2014 jej nikdy manželia S. nehovorili, že je to ich a že tadiaľ nemôže prechádzať a od toho roku 2014 si ona nepýta zakaždým súhlas, keď tadiaľ prechádzajú, s tým, že ten súhlas si vyžiadala tak ako predtým uvádzala vopred. Tá situácia je stále rovnaká, aj v súčasnosti, teda aj v roku 2020 tadiaľ prechádzajú, keď potrebujú obrobiť tie svoje pozemky za tým a tiež ešte aj budú potrebovať tadiaľ napríklad prejsť kombajnom. Poprela, že by mala záujem tú predmetnú parcelu kupovať, keďže to zdedila a v podstate ani nemala záujem to zamieňať. Z výsluchu žalovaného v I.rade na pojednávaní súd okrem iného zistil, že k veci uviedol, že keď to pánovi S. predával, tak mu na mieste ukázal, kde sú medze a povedal mu, že toto hore odtiaľ je jeho a to dole je Z. D.. On tú časť nemohol predat', pretože to nevlastnil ani jeho otec, ani mama, takže na to nemal právo. Keď zomrel jeho otec v roku 1972, tak to po ňom prevzala mama a keď ona zomrela v roku 1990, tak sa on s bratom a sestrou medzi sebou dohodli, kto čo bude vlastniť a jemu ostalo toto, čo potom predával S., teda tá časť za tou cestou. Na otázku právneho zástupcu žalobkyne, či žalovaný v II.rade súhlasil s tým, keď mu on v prírode ukázal, že čo predáva s tým rozsahom, žalovaný v I.rade uviedol, že sa mu k tomu on takto priamo nevyjadril, ale on mu jednoznačne povedal, že čo je jeho a teda čo by potom mal vlastniť zase on a čo patrí strýkovi. Keď tam znovu prišli aj s manželkou to obzerať, tak im to znovu všetko poukazoval a vysvetlil. Nevedel uviesť, prečo tú prílohu k notárskej zápisnici ohľadne vydržania nepodpísal aj Z. D., s tým, že to potvrdenie sa vystavovalo kvôli tomu, že oni sa ako súrodenci takto medzi sebou podelili. Na otázku súdu, či on mal na základe tej notárskej zápisnice o vydržaní za to, že je výlučným vlastníkom celej parcely č.2294/2 alebo vlastníkom v 4/5-ine, žalovaný v I.rade uviedol, že on bol vlastníkom tej časti 4/5-ine a nie už jeho súrodenci. Na otázku právneho zástupcu žalovaných, prečo je na tom potvrdení uvedená aj J. D., hoci nebola jeho sestra, uviedol, že keď chcel predávať ten dom č.246, tak si to potreboval usporiadať. On bol vtedy za strynou a vysvetlil jej to, s tým, že ona povedala, že mu to podpíše, ale že nemôže im predat' tú ich časť, teda tú po ktorej aj doteraz chodí žalobkyňa, čo on rešpektoval. Ak si žalovaný v II.rade teraz myslí, že im predal aj túto časť, tak je na omyle a on zotrval na tom, že im všetko riadne poukazoval, čo sa im predávalo. On to potom asi povedal, že to jej mama podpísala aj pani J., ale s tým, že on im 1/5-inu nepredával. Tá predmetná časť parcely bola užívaná jeho strýkom, čiže otcom žalobkyne a jeho ženou a potom po smrti jej mamy to prevzala ona ako dcéra. Užívali to tým spôsobom, že si to kosili za tým účelom, aby tadiaľ mohli chodiť aj koňmi a tak aj chodili, keďže potrebovali obrábať tie pozemky za tým. On by na mieste samom vedel určiť, kde sú tie medze predmetnej parcely XXXX/X. On aj pri tom vyhlásení ohľadne vydržania prehlasoval, že to užíva, ale iba tú časť, ktorú zdedil po otcovi, nie tú ich 1/5-inu. On si podal inzerát, že chce predat' dom, ozval sa mu pán S., ktorý hovoril, že robí na letisku na Sliachi a že mu bude ďaleko z Bratislavy dochádzať. Bol si to teda najprv obzrieť sám, potom povedal, že si to rozmyslí a ozve sa. Druhýkrát tam potom prišiel už aj s manželkou.

Z výsluchu žalovaného v II.rade na pojednávaniach súd okrem iného zistil, že k veci uviedol, že to kupoval na inzerát, boli si to obzrieť aj s manželkou a švagrom, bratom. Pán D. im predložil k tomu papiere, pozreli si dom, aj tie lúky okolo, s tým, že im ukázal, že až po tie oráčiny že to všetko patrí k tomu. Keby to bolo tak ako hovoril, že im povedal, že časť patrí inému, tak by si to nekúpil ani zadarmo. Ako to nadobudli do vlastníctva, tak on to kosil aj so susedom, niekedy aj s manželom žalobkyne. Tú tam vídaval menej, aj tú jej dcéru. Keď to kupoval, tak mu pán D. povedal, že raz za čas tadiaľ budú prechádzať vlastníci tej susednej parcely, keď budú potrebovať si obrobiť tie pozemky, takže tadiaľ budú chodiť a teda že by to bolo dobré takto zachovať. On na to povedal, že s tým v zásade nemá problém. Konflikt vznikol potom, čo sa pochytil jeho syn s dcérou žalobkyne, lebo syn bol na tom ich pozemku a oni ho odtiaľ vyhodili, na čo sa on nahneval, že keď oni chodia cez ich pozemok a zároveň sa takto zachovali voči nemu, tak vtedy povedal ako sa veci majú. On pri tej kúpe veril pánovi D., keď im ukazoval aj list vlastníctva, aj mapy a ešte tú zmluvu podpisovali u notára, takže si myslel, že to musí byť pravda. Na otázku, či poznal predtým miestne pomery, uviedol, že nie. Žalobkyňa až do toho konfliktu si súhlas

na prechod nežiadala, zvykli tadiaľ chodiť ešte aj iní ľudia, ktorí si tak skracovali cestu, ale keďže to nijako nepoškodzovali, tak on s tým nemal problém. Na otázku žalovaného v I.rade uviedol, že vedel, čo kupuje podľa listu vlastníctva, ale o tej 1/5 nevedel. Na ďalšiu otázku žalovaného v I.rade uviedol, že keď mu teraz v jeseni on ukazoval tie papiere, tak to boli staré papiere a nesedelo to s tým listom vlastníctva, ktorý on mal vtedy pri kúpe, teda tie staré papiere, kde bolo uvedené, že to v 1/5-ine vlastnil, ten jeho strýko. Pri jeho dopočutí na ďalších pojednávaniach uviedol, že na tej obhliadke tam boli 2-3 krát, prvýkrát im pán D. všetko poukazoval, dom, sad, trávnaté plochy, vtedy tam nič nebolo posadené, s tým, že to ukazoval až po tú veľkú medzu, že to všetko patrí k tomu domu a ukázal im aj list vlastníctva, aj mapu a z toho bolo jasné, čo sa má kupovať resp. čo sa predáva. Určite nič nehovoril o žiadnej 1/5-ine a keby tam také niečo bolo povedané, tak by o to nemal záujem on. Tam sú v podstate 3 medze, tá najväčšia, čo je smerodajná, to je na hranici toho predmetného pozemku. Čo sa týka toho prechodu, im vtedy povedal, že susedovci, čo majú vzadu pozemky, tak tadiaľ raz za čas budú prechádzať. Nevedel už presne uviesť, či povedal konkrétne meno pani J., resp. aj pani D. ešte vtedy ale bolo z toho jasné, že sú to oni, lebo oni tam mali vzadu tie pozemky. Potom, čo to oni nadobudli do vlastníctva, tak sa tam už určite na tej parcele nič nesialo, neoralo, bolo to celé zatrávené. Kosiť to chodil jednak ten H. D., čo im hovoria, že „k učiteľom“ a ďalší D., čo ich zase volajú „východniari“. Kosili to s jeho súhlasom a aj on bol prítom. Tiež to zvykol chodiť kosiť aj manžel žalobkyne, ale ten chodil kosiť tam vzadu a oni tam tadiaľ len prechádzali s tými strojmi. Keď ešte žila stará pani, tak keď jej manželka išla niečo odniesť, tak jej chodil on pomáhať, napríklad čistiť komín a vtedy spomínala, že sa obáva ako to bude, keď sa ona pominie, lebo že to dala J.. On ale už bližšie neskúmal, čo dala teda J. D.. On vychádzal z toho, čo bolo na liste vlastníctva, z tej výmery bolo jasné, že to tam patrí celé. Kým žila stará pani ešte, tak on mal s ňou takú dohodu, že vzadu na tom ich pozemku si cvičil psov, mal tam postavené železá a keď ona zomrela, tak mu to povyrhávali a pohádzali na jeho pozemok a v reakcii na to on v tom roku 2014 ich upozornil, že keď tadiaľ zase išli, že je to jeho pozemok a keď sa oni zachovali tak, tak on na to tiež tak reagoval. Vtedy debatovali s dcérou žalobkyne, ktorá navrhla, aby im to predali, s čím on nesúhlasil, ale navrhol, že by to mohli vymeniť za tú časť, kde on mal cvičisko pre psov, ale nedohodli sa. Tiež on potvrdil, že aj v súčasnosti cez tú parcelu prechádzajú všetci čo majú vzadu pozemky, teda že keď potrebujú, tak tadiaľ prejdú. On nie je stále doma, takže nevie kto presne tadiaľ všetko chodí. Tie stromčeky, čo tam vysadili, nebránia prechodu ani tými strojmi po tom pozemku. Na otázku súdu uviedol, že do budúcnosti si plánuje ten predmetný pozemok oplotiť. Na ďalšiu otázku súdu, ako sa vysporiadal s informáciou, ktorá mu bola poskytnutá pri nadobudnutí vlastníctva tých nehnuteľností, že tadiaľ budú prechádzať aj iné osoby, teda vlastníci susediacich pozemkov za účelom ich obrábania, na to uviedol, že mu to takto bolo povedané a on to zobral na vedomie. Na otázku súdu, aby ozrejmil nezrovnalosti vo svojich predchádzajúcich výpovediach ohľadne toho, či manžel žalobkyne kosil aj tú predmetnú spornú časť parcely alebo nie, žalovaný v II.rade uviedol, že to kosil aj s ním na základe spoločnej výpomoci, keď ho on o to požiadal, ale nikdy nepadlo slovo o tom, že by to bolo ich.

Z výsluchu žalovanej v III.rade na pojednávaní súd okrem iného zistil, že k veci uviedla, že túto nehnuteľnosť oni kúpili za účelom, že sa chceli presťahovať na stredné Slovensko a vybudovať si tam chovnú stanicu pre psy a zároveň tam mal manžel nastúpiť do práce. Chodili obzerat' aj iné pozemky, niekde boli pozemky nevysporiadané, tak preto vyžadovali list vlastníctva a na základe toho vychádzali, že v tomto prípade to bolo v poriadku. Oni až do podania žaloby o žiadnej 1/5-ine z parcely nemali žiadnu vedomosť. Vedeli len o ceste, cez ktorú mali prechádzať aj iní ľudia, teda aj pani J.. V čase kúpy oni miestne pomery nepoznali, boli tam cudzí, kupovalo sa to na inzerát. Z ich popudu vzišlo, že sa tá kúpna zmluva uzatvárala vo forme notárskej zápisnice, lebo si chceli byť istí, že je to všetko v poriadku. Na otázku, kto užíva predmetnú spornú časť tej parcely od roku 1998, uviedla, že v podstate je to už len taká cesta, ktorá sa používala ako prechod k tým susedom. Na začiatku sa to aj kosilo, kosili si to susedovci, ktorí chovali dobytok a manžel im potom z toho dával. Keď boli to obzerat', tak tam bola ona, manžel a švagor a druhýkrát tam bol s nimi aj syn. Ona robila na obecnom úrade ako opatrovatel'ka, takže pre matku žalobkyne pracovala 6 rokov. Na otázku, či dotyčná pani vedela, čo podpisovala pre pána D., teda že to mali byť papiere týkajúce sa vydržania, uviedla, že nevie, či dotyčná vedela, čo podpisovala ohľadne vydržania, ale viackrát hovorila, že podpísala J. papiere, aby mohol predať dom aj s celým pozemkom. Na otázku, či od roku 1998 niekto voči nim namietal, že nie sú vlastníckmi tej nehnuteľnosti, uviedla, že sa s tým nestretli. Na otázku, či sa pred uzavretím kúpnej zmluvy oboznámili s obsahom listu vlastníctva, ohľadne predmetných nehnuteľností, uviedla, že áno.

Z výsluchu svedka T. X. na pojednávaní súd zistil, že s S. je v susedskom vzťahu, žalobkyňu pozná z videnia, so žalovaným v I.rade nie je v žiadnom vzťahu. Od X. vie, čo je predmetom sporu. On sa tam nastahoval v roku 2014 a keď sa dozvedel, že on má ten pozemok pod sebou, tak sa ho pýtal, či to môže skosiť a zobrať si seno. Potom, čo mu bola predložená k nahliadnutiu mapa v spise na č.l.8, označil

pozemok parcelu XXXX/X v časti zvýraznenej tmavšou farbou, že o tom pozemku hovoril, s tým, že on má dom na pozemku označený ako XXX a XXX/X. Na otázku súdu, od koho sa dozvedel, že to má byť pozemok žalovaného v II.rade, svedok uviedol, že mu to povedali susedovci J. D., čo bývajú oproti nim. V skutočnosti sa on volá H. D., ale že tam je veľa D., tak majú rôzne dovetky. Ohľadne nich sa hovorí „k učiteľovi“. To mu bolo povedané hneď ako sa tam našahoval. Tak potom išiel za X. a spýtal sa ho na to kosenie, s čím on súhlasil. On potom kosil celú tú parcelu. Predtým hovoril, že to kosil ten H. D.. Keď to začal kosiť on, tak už nikto iný to nekosil. Občas tadiaľ niekto prešiel, boli to ľudia, čo majú za tým pozemkom svoje pozemky a keď je sezóna, tak tadiaľ ľudia občas chodili. Myslím, že to boli tí D., teda H. D., ktorých zase volajú „do J.“. Žalobkyňa tadiaľ osobne prechádzať nevidel, ale nevylúčil, že tadiaľ chodila, keďže tadiaľ chodilo viac ľudí, ktorí tam majú za tou parcelou svoje pozemky. Raz sa stalo, že tam sušili seno a chceli tadiaľ prejsť majitelia tiež toho zadného pozemku, asi to bola pani A. a pýtali sa X., či môžu prejsť, povedal, že áno, prešli dozadu a keď sa tí dotýční vracali, tak X. povedal, že zase to nemá byť ako na „Václaváku“, na čo dotyčná pani povedala, že nech im predá ten spodný pás, na čo on reagoval, že predávať nič nebude, ale že keď chce, tak im on vypustí ten spodný pás a oni mu dajú časť pozemku v zodpovedajúcej výmere, ktorá je vzadu pri jeho pozemku, na čo dotyčná pani povedala, že to je nejaké vychytralé. Na otázku, či sa k tým zadným pozemkom dá prejsť aj inokadiaľ, uviedol, že podľa neho áno, ale je to vždycky cez niekoho pozemky a teda záleží, či na to dajú súhlas alebo nie. Z výsluchu svedka A. S. na pojednávaní súd zistil, že žalovaní v II. a III.rade sú jeho rodičia, pričom oni tie nehnuteľnosti kúpili od žalovaného v I.rade, s tým, že teraz po dlhej dobe si začala žalobkyňa nárokovať na časť toho pozemku. On bol pritom, keď išiel tam s otcom ten dom pozrieť, v podstate to bola obhliadka, keď im pán D. hovoril a ukazoval, čo im má tam patriť, s tým, že priamo na mieste tam bola taká lúka, kde bola vysoká medza a teda hovoril, že je to X. odtiaľto tvoje až tam vzadu po také stromy. On mal vtedy asi 13 rokov. Potom, čo súd svedkovi predložil mapu v spise na č.1.8, svedok ukázal na parcelu XXXX/X, XXXX/X, XXX/X a XXXX/X, že to je to, čo oni kúpili. Keď to nadobudli do vlastníctva, tak v prvom rade to užívala ich rodina, vtedy tam ešte mali kravu, ovce, neskôr aj koňa a tí to spásali a zvykli to aj kosiť a spolu s nimi aj sused, ktorý sa volal oficiálne H. D. „J.“. Keď prestali chovať zvieratá, tak sa tam našahoval sused T. X. a jemu ponúkli, že si to môže kosiť a brať, ale kosili to aj oni v rámci takej susedskej výpomoci až doteraz. On nikdy nevidel kosiť žalobkyňa resp. niekoho z jej rodiny, ale zvykli po tom pozemku prechádzať, väčšinou osobným autom. Zo začiatku tam vídaval prejsť niekoho aj traktorom, ale vtedy ešte tých ľudí nepoznal, takže nevie, či to bola žalobkyňa. Peši tam ich chodiť nevidel. Tiež tadiaľ asi prechádzal aj H. D., aj sa pýtal otca, či môže tadiaľ prejsť. V podstate viac ľudí tam má za tým ich pozemkom ornú pôdu, takže podľa neho z dôvodu, že si to tam obhospodarujú, tak cez tú parcelu chodia a takto to užívajú. Konkrétne pokiaľ ide o žalobkyňa, tú tam vídaval tak 2-3 krát ročne tadiaľ prechádzať tým autom. Na otázku, či si žalobkyňa od jeho rodičov pýtala súhlas s tým prechodom, svedok uviedol, že nevie o tom, skôr ešte keď žila jej mama, tak tam mohla byť nejaká dohoda, že oni súhlasili, že tadiaľ budú cez pozemok chodiť a zase oni si tam cvičili psov na ich pozemku. Tak to mohla byť taká tichá dohoda. Jemu jeho mama hovorila, že keď chodila opatrovať starú pani, že sa rozprávali o tom, že jej stará pani hovorila, že sa bojí, že ako to bude, keď tu ona nebude, že by si to mohli dcéry nárokovať. Uviedol, že on tam býva stále až doteraz. Svedok uviedol, že podľa neho je tam prístup z verejnej komunikácie po poľných cestách. Tie pozemky okolo vlastní iní, ale podľa neho je to ich rodina žalobkyne, čiže by mohli chodiť po iných pozemkoch patriacich ich rodine, s tým, že on šípkami na fotosnímke vyznačil kadiaľ by sa tam dalo dostať. Na otázku žalovaného v I.rade, či si pamätá, že im vtedy ukazoval, že im to patrí len po tú medzu a že tá 1/5-ina pozemku nie je jeho, svedok uviedol, že takto to nebolo povedané, že ukázal všetko až po tú medzu, že sa im to predáva. Len povedal, že občas budú cez ten pozemok prechádzať iní ľudia a teda, že či to nebude otcovi vadit'. Z výsluchu svedkyne J. M. R., rod. J. na pojednávaní súd zistil, že sa jedná o dcéru žalobkyne. Žalovanú v III.rade pozná dobre, lebo robila opatrovatelku jej starej mame, aj žalovaného v II.rade pozná z videnia a žalovaný v I.rade je jej vzdialenejší príbuzný, ale poznajú sa dobre. Ona aj s dvomi sestrami sa s maminou dohodli, že podajú túto žalobu, lebo keď v júni 2014 prechádzali cez tú oráčinu k ich pozemkom, tak boli zastavené pánom S., že prechádzajú cez cudzí pozemok, čomu oni vôbec nerozumeli, lebo dovtedy boli stále v tom, že je to ich pozemok. Vtedy im aj navrhol nejakú výmenu pozemku, s čím ale nesúhlasili, pretože to bola pre nich úplná novinka. Keď potom prišli domov, po nejakom čase, týždni, dvoch, to začali pozeráť na internete na katastrálnom portáli, hľadali k tomu papiere a zistili, že to bolo uvedené v dedičstve po starom otcovi, ale už nie v pozostalosti po starej mame. Tiež zistili, že je to už naozaj vedené na meno pána S., ten pozemok a zároveň bol pod exekúciou, s tým, že ona potom hneď písala v júli 2014 exekútorke list, či by sa to nejakým dalo vyriešiť. Potom oni následne sa dohodli, že oslovia advokáta, aby to nakoniec vyriešil súd. Keď sa to dozvedeli, tak potom mama išla za pánom S. ho poprosiť, že keď je oficiálne situácia taká, že je to vedené na nich, či tadiaľ môžu ďalej prechádzať, tak

oni síce povedali, že v tom nebudú im brániť, ale keďže sa malo v zásade chodiť po cudzom pozemku, tak oni to chceli nejako definitívne si dať do poriadku. Potom, čo jej súd predložil k nahliadnutiu mapu na č.l.8 v spise, ukázala svedkyňa na pás pozemku XXXX/X v spodnej časti, že to je ten predmet sporu a ten na mieste samom je vymedzený medzou a to je tá 1/5-ina, ktorá im mala patriť. Túto predmetnú časť pozemku ešte kým žil otec, tak sa to aj sialo a obrábalo, potom to už ležalo len tak úhorom ako lúka, s tým, že otec zomrel v roku 2004 a také dva roky už predtým sa to takto len užívalo a občas skosilo. Oni tadiaľ prechádzali na ich pozemky, vždy keď sa išlo so strojmi, tak išli tadiaľ, lebo keď idú pešo len tak tam pozrieť, tak majú aj z inokadiaľ prístup, ale strojmi len tadiaľto. Oni vedeli, že J. D., ktorý to predtým vlastnil, to potom predal S., ale mali za to, že len bez tej 1/5-iny. Oni sa ho na to potom aj pýtali a on povedal, že im to takto nepredával a že nič také nespravil. Keby sa oni v tom roku 2014 neozvali, že je to ich, tak by to asi ani doteraz o tom nevedeli a že by to nijako nepreverovali a zámena sa im zdala nejaká špekulatívna, keďže ten pozemok bol pod tou exekúciou. Ona si pôvodne myslela, že to v rámci tej exekúcie by mohli nejako tú 1/5-inu vydražiť alebo nejako inak získať, ale bolo to komplikované, preto to aj tak dlho trvalo, lebo občas si klikla na ten katastrálny portál, ale stále bol ten pozemok pod exekúciou a tak to nijako nedoriešili. S. ani náznakom do toho roku 2014 neprejavili, že by časť tá 1/5-ina nebola ich. Z výsluchu svedkyne F. A. na pojednávaní súd zistil, že so žalobkyňou sú vzdialená rodina, jej mama bola krstná dcéra jej mamy, žalovaných v II. a III.rade nepozná, J. D. pozná, keď tam ešte býval. Uviedla, že vie, čo je predmetom sporu, lebo oni tam tiež mali pole a chodia cez ten ich pozemok. Keď mali ešte kone, tak chodili inokadiaľ, ale teraz keď treba ísť nejakým strojom, kombajnom, traktorom, tak chodia aj doteraz tadiaľ. Potom, čo bol svedkyňi k nahliadnutiu predložený výňatok z katastrálnej mapy v spise na č.l.8, svedkyňa uviedla, že sa v tom nevie zorientovať, vie, že to je cesta, ale nevie, čo je hore, čo dole, s tým, že asi je to tá časť, kadiaľ chodia, keď na mape ukázala zvrchu ohraničenú časť nad pozemkom XXXX/X. Potom, čo svedkyňi právny zástupca žalobkyne ukázal dom žalovaných v II. a III.rade a predmetnú parcelu XXXX/X, svedkyňa opätovne ukázala hranicu pozemku XXXX/X a XXXX resp. XXXX a XXXX. Potom, čo jej právny zástupca žalobkyne ukázal nehnuteľnosti na druhej strane cesty ohľadne domu, svedkyňa uviedla, že teda chodia asi tým spodom, ale že si to teraz takto nevie predstaviť, lebo tadiaľ chodia len raz za čas a to tiež z druhej strany. Chodievajú tadiaľ 2-3 razy do roka, lebo na tých ich pozemkoch si sadia zemiaky, obilie. Keď idú pešo, tak idú inokadiaľ. Na otázku, či si na to od niekoho pýtala súhlas na ten prechod, uviedla, že ich nikdy nikto neobmedzoval v tom, že je to záležitosť 50-60 rokov, s tým, že to mala ich mama a boli takto dohodnutí. Tak ako hovorila ešte predtým 50-60 rokmi sa chodilo koňmi cez iný pozemok popri jazierku, ale nevie, či potom už s tým oni nesúhlasili a na základe toho oni obetovali svoj pozemok na cestu a aj oni vtedy tadiaľ začali chodieť cez ten ich pozemok. To mohlo byť v nejakom roku 1965 možno 1970. Ten pozemok, čo sa používa na ten prechod, to môže mať šírku nejakých 7 m. Je to zatrávené, čiastočne tam vidieť koľaje, nie veľmi výrazné od tých strojov. Ona tadiaľ chodievala so synom J. A.. Aj tento rok ešte tadiaľ oni prechádzali bez problémov. Aj jej syn si zvykne pýtať súhlas na ten prechod a aj jej syn bol proti tomu, aby sem išla svedčiť, aby nevznikli nejaké problémy, že ich potom už tadiaľ nebudú púšťať a nebudú sa mať ako dostať k pozemkom svojim. Z výsluchu svedkyne J. M., rod. D. na pojednávaní súd okrem iného zistil, že so stranami sporu sú resp. boli susedia, s tým, že vie, že predmetom sporu je tá cesta. V podstate tadiaľ chodia všetci aj s traktormi, aj ona tadiaľ chodievala, lebo si zobrala do užívania tam lúky a musia to kosiť a iná cesta nie je. Potom, čo jej k nahliadnutiu súd predložil mapu na č.l.8, s tým, aby ukázala o ktorej časti pozemku hovorí, že je to tá cesta, na to žiadala, aby súd jej ozrejmil, ktorý je dom S., na základe čoho jej ukázal nehnuteľnosť na parcele XXXX/X, na to svedkyňa ukazuje na parcelu XXXX/X a uvádza, že toto je to, čo si tam ešte J. D. oral a ukazujúc na pás označený na mape ako XXX uvádza, že toto je asi to, čo je tá cesta. Na otázku, komu patril pozemok XXXX/X, svedkyňa reagovala, či myslia tú cestu, ak teda tá, vždy patrila otcovi žalobkyne. Na otázku, či vie, čo kúpili S., svedkyňa uviedla, že keď tam oni vysadili tie stromy, tak ju to nahnevalo a išla sa spýtať J. D., čo im vlastne predal a on povedal, že im ukázal, čo predával a teda, že ten zvyšok patril strýkovi. Oni tú cestu kosievali s bratom, ale keď on už povedal, že je to ich pozemok, tak povedal tomu N., druhému susedovi a odvtedy to kosí on a odvtedy sa vlastne takto hnevajú, lebo oni naozaj nemajú kadiaľ inokadiaľ chodiť, len cez túto cestu, s tým, že keď to ona už nebude užívať, tak to dajú družstvu a oni sa tam tiež budú musieť nejako s tými strojmi dostať, pričom tie pozemky sa musia obrábať, lebo ich zožerú myši, hady a aj starosta povedal, že nemusia platiť za tú ornú pôdu, ale musí sa to obrobiť. Pokiaľ uvádzala, že to ešte kosili s bratom, tak hlavne to kosili popri tej ceste, po krajoch, lebo samotná cesta bola dosť vydratá kolesami, ale ešte aj teraz pred mesiacom bol za ňou ich syn J. S. a ten im tiež povedal, aby si to skosili, lebo sa na to berú aj dotácie. Na otázku právneho zástupcu žalovaných ukázala na mape v spise na č.l.8, že žalobkyňa jej dala do užívania parcelu XXXX. Z výsluchu svedka H. D. na pojednávaní súd okrem iného zistil, že žalobkyňa je jeho sesternica a žalovaných pozná ako susedov. Vie, že predmetom sporu je ten prechod, s tým, že on bol vždy v tom, že

je to ich, ale teraz mu sesternica povedala, že je to vraj predané. Svedok nevedel uviesť číslo parcely, o ktorú sa má jednať, s tým, že potom, čo mu bol k nahliadnutiu predložený výňatok z katastrálnej mapy na č.l.8, svedok ukázal na parcelu XXX/X, že toto je asi ten pozemok, ktorý má byť ten prechod. Tiež uviedol, že aj on tadiaľ zvykne chodiť, lebo obrába tie polia. Na otázku právneho zástupcu žalobkyne, či vie uviesť asi ako ďaleko od domu S. je ten prechod, svedok uviedol, že to môže byť asi tak 20 m, pričom šírka toho pozemku, čo sa používa na ten prechod je asi tak 6-7 m. Tento predmetný sporný pozemok užíval pôvodne strýko Z., potom to prešlo na jeho manželku J., kým ešte on žil, tak sa to aj sialo, oralo a po jeho smrti sa to už len kosilo. Nevedel uviesť, že by ohľadne tohto pozemku tam späť za nejakých 20 rokov vznikli nejaké spory. Predmetný pozemok sa za posledných 20 rokov podľa neho užíval tak, že to kosila ešte žalobkyňa s mužom a potom aj susedia to kosili. Na doplňujúcu otázku, či to nejakým spôsobom užívali aj S., svedok uviedol, že to podľa neho kosil ten sused H. D.. Podľa neho tam urobil podvod ten J. D., lebo on nevie, čo mu podpísali alebo nepodpísali, ale keby podľa neho vedeli o čo ide, tak by mu to nikdy nepodpísali, lebo to bol jediný prechod na tie pozemky.

Z prednesu právneho zástupcu žalobkyne na pojednávaniach súd zistil, že sa v celom rozsahu pridržali podanej žaloby a ich ďalších písomných vyjadrení a nad rámec toho k veci uviedol, že dôvod, pre ktorý žalobu v zásade podávali je, že žalobkyňa nemá k svojim pozemkom zabezpečený iný prístup ako cez predmetnú parcelu, preto oni by boli ochotní sa aj mimosúdne dohodnúť formou uzavretia zmluvy o zriadení vecného bremena, ktorou by mala žalobkyňa zabezpečený prístup k svojim pozemkom cez spornú parcelu, s tým, že by v podstate požadovali prechod v rozsahu šírky cca 3,5 m, a to prípadne za dojednanú odplatu. K osvedčeniu o vydržaní uviedol, že bolo vydané ešte podľa Notárskeho poriadku platného do roku 2000, konkrétne v zmysle § 63, keď notár mal v osvedčení uviesť dôvody, na základe ktorých sa dotýčny mal uchopiť držby a prílohu malo tvoriť okrem iného aj vyhlásenie dotknutých iných vlastníkov, pričom z potvrdenia vyplýva, že jeden zo spoluvlastníkov to nepodpísal a nie je tam ani zo strany ostatných spoluvlastníkov uvedený žiadny dôvod vydržania. Z obsahu podľa neho vyplýva, že matka žalobkyne uznala vlastníctvo žalovaného v I.rade len k tým 4/5. Bolo by aj nelogické, prečo by sa ona vzdávala prístupu cez predmetný pozemok k svojim ďalším nehnuteľnostiam. Žalovaný v I.rade rozhodne nemohol byť dobromyseľný, keď si dával vydržať vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti a teda v zmysle zásady, že na nikoho nemožno previesť viac práv, tak by bolo potrebné skúmať v tomto konaní, či bol pán S. v čase nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto pozemku dobromyseľný, keď v katastri muselo byť vtedy zapísané, že pán D. nadobudol pozemok vydržaním a teda kupujúci mali byť dostatočne obozretní v tejto záležitosti, s tým, že oni zotrávajú na tom, že osvedčenie o vydržaní bolo a je neplatné. Na poslednom pojednávaní uviedol, že pri spisovaní žaloby si pôvodne neuvedomil, že osvedčenie o vydržaní bolo vydané v roku 1994, ešte za pôsobnosti pôvodného Notárskeho poriadku zákona č.293, kedy notár preskúmaval len formálne náležitosti vydržania, ale nemohol preskúmavať to, či v skutočnosti k vydržaniu došlo alebo nie, pričom následne mala plynúť 10-ročná lehota, v rámci ktorej mohli dotknuté osoby podať určovaciu žalobu a až uplynutím tejto lehoty sa držba zmenila na vlastníctvo. Síce žalovaný v I.rade v kúpnej zmluve uzavretej vo forme notárskej zápisnice prehlásil, že je vlastníkom, čo ale nebola pravda, pretože v tom čase bol len oprávneným držiteľom. Preto ak žalovaný v I.rade nebol dobromyseľný, nemohli byť dobromyseľní ani žalovaní v II. a III.rade. V danom čase z výpisu z katastra, ktorý už podľa ich názoru nie je možné rekonštruovať, muselo byť žalovaným v II. a III.rade jasné, že žalovaný v I.rade bol len oprávnený držiteľ a preto nemohli byť pri nadobúdaní vlastníckeho práva dobromyseľní. V tejto súvislosti poukázal aj na vetu z predmetnej kúpnej zmluvy, že vlastnícke právo nadobúdajú v rozsahu „v hraniciach ako ich on sám doposiaľ užíval“, čo znamená, že aj on si bol vedomý toho, že je len držiteľ. Na záver ešte k veci uviedol, že či už z dôvodu nedorozumenia alebo úmyselne uviedol pán D. pri tom vydržaní skutočnosti, ktoré v konečnom dôsledku neboli pravdivé, s tým, že podľa ich názoru on mal za to, že nadobudol len tú svoju časť a túto ďalej aj prevádzal, čo potvrdil aj vo svojej výpovedi, a teda že tá cesta nebola predmetom prevodu. Je zrejmé, že tu dochádza k stretu ochrany vlastníctva pôvodných vlastníkov a nadobúdateľov a podľa jeho názoru aj v zmysle toho nálezu Ústavného súdu SR č.151/2016 je potrebné uplatniť princíp všeobecnej spravodlivosti a v tomto zmysle má súd hmotné právo aj aplikovať. Keďže žalovaní nemohli byť dobromyseľní už len s poukazom na to, že tadiaľ chodili iní ľudia a muselo im to evokovať tieto skutočnosti, tak zotrvali aj na tom názore, že na liste vlastníctva nemohol byť zapísaný žalovaný v I.rade ako vlastníkom v čase prevodu tých nehnuteľností, a teda s poukazom na tieto skutočnosti by podľa jeho názoru súd mal prihliadnuť k tomu, za akých okolností mala žalobkyňa o toto svoje vlastníctvo prísť.

Z prednesu právneho zástupcu žalovaných v II. a III.rade na pojednávaniach súd okrem iného zistil, že sa v celom rozsahu pridržali ich písomných vyjadrení a nad rámec toho k veci uviedol, že jeho klienti nemajú záujem vyriešiť vec formou uzavretia zmluvy o zriadení vecného bremena, keďže podľa ich názoru žalobkyňa môže prechádzať k svojej nehnuteľnosti aj inak a zároveň sa nejedná o prípad

definovaný v § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k vydržaniu uviedol, že v zmysle vtedy platného ustanovenia § 63 Notárskeho poriadku vyplýva, že prílohou mohlo byť vyhlásenie dotknutého vlastníka, ale nejednalo sa o povinnú náležitosť. Podľa jeho názoru dobromyseľnosť jeho klientov bude predmetom skúmania v tomto konaní. Vyjadril nesúhlas s právnou argumentáciou protistrany na poslednom pojednávaní, keďže notárska zápisnica ohľadne vydržania bola spísaná v roku 1995, teda za účinnosti zákona č.323/1992 Zb. Notárskeho poriadku, s tým, že pokiaľ by bol žalovaný v I.rade zapísaný iba ako držiteľ a nie vlastník na liste vlastníctva, tak by kataster nikdy nepovolil vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaných v II. a III.rade. Navyše tieto skutočnosti osvedčila aj notárka, ktorá na základe ich žiadosti spisovala kúpnu zmluvu vo forme notárskej zápisnice. Na záver ešte uviedol, že s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania je potrebné poskytnúť ochranu dobromyseľnému nadobudnutiu vlastníckeho práva žalovanými, keď poukázal aj na judikatúru Ústavného súdu, konkrétne rozhodnutie č.151/2016, ktoré bolo ako judikát publikované pod č.R20/2017.

7. Podľa § 63 Osvedčenie vyhlásenia o vydržaní zákona č.323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení účinnom k 30.11.1995, v notárskej zápisnici o osvedčení vyhlásenia o vydržaní vlastníctva k nehnuteľnosti alebo o vydržaní práva zodpovedajúceho vecnému bremenu spíše notár vyhlásenie účastníka k zákonom ustanoveným podmienkam vydržania, najmä o okolnostiach, dobe a nepretržitosti držby nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, prípadne vyhlásenie dotknutého vlastníka nehnuteľnosti a obecného úradu, v obvode ktorého je nehnuteľnosť, že nemajú ku vzniku uvedeného práva občana výhrady. Ďalej v nej uvedie dôkazy, ktoré mu boli predložené na potvrdenie osvedčovaných skutočností.

Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 134 ods. 3 OZ, do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

8. Vychádzajúc z uvedených skutkových zistení a ustanovení právnych predpisov dospel súd k názoru, že žaloba nie je dôvodná.

Nakoľko sa jednalo o určovaciu žalobu, bolo povinnosťou súdu primárne, aj s poukazom na zásadu hospodárnosti konania, skúmať preukázanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení žalobkyňou. Pritom v zmysle ustálenej judikatúry je naliehavý právny záujem spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Zároveň sa vychádza z toho, že pokiaľ je určovacia žaloba podaná za účelom zosúladenia právneho stavu zapísaného, pokiaľ ide o nehnuteľnosť v katastri nehnuteľností so skutočným stavom, má sa za to, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení je daný.

Následne súd teda v súlade s obsahom podanej žaloby mal ako predbežnú otázku vyriešiť otázku, či žalovaný v I.rade nadobudol platne vlastnícke právo k predmetnej parcele vydržaním, k čomu malo dôjsť formou osvedčenia o vydržaní notárskou zápisnicou zo dňa 05.10.1995 N 326/95-Ma, Nz 330/95-Ma, notárkou JUDr. Annou Máčajovou, keďže žalobkyňa tvrdila, že skutočnosti uvedené v tomto osvedčení, najmä vo vzťahu k tomu, že predmetnú nehnuteľnosť užíval výlučne žalovaný v I.rade od roku 1972 resp. v minulosti jeho právni predchodcovia sú v rozpore so skutočnosťou, s tým, že na základe toho potom žalovaný v I.rade tieto nehnuteľnosti vrátane predmetnej parcely previedol na žalovaných v II. a III.rade. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalovaný v II.rade a žalovaná v III.rade sú bezpodielovými spoluvlastníkmi v podiele 1/1-iny, pozemku parcela registra C, parc.č.XXXX/X o výmere 5583 m² orná pôda, zapísané na LV č.XXX pre k.ú. Hriňová, s tým, že túto parcelu okrem iných nehnuteľností nadobudli na základe kúpnej zmluvy uzavretej dňa 06.04.1998 vo forme notárskej zápisnice spísanej JUDr. Annou Máčajovou, ktorej vklad bol povolený dňa 20.04.1998 pod č.V 401/1998 od žalovaného v I.rade, ktorý tam vystupoval ako predávajúci, ktorý mal byť tiež predmetom výlučného vlastníctva predávajúceho v podiele 1/1-iny s odkazom na zápis pod BLV1.

Pokiaľ ide o otázku nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním žalovaným v I.rade vo vzťahu k predmetnej parcele, súd pripúšťa, že v konaní v rámci vykonaného dokazovania bolo spochybnené, či mohli byť splnené podmienky vydržania v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 134 Občianskeho

zákonníka, hoci formálne podmienky osvedčenia vyhlásenia o vydržaní v zmysle § 63 Notárskeho poriadku v znení účinnom k 30.11.1995, mohli byť splnené, keďže vyhlásenia dotknutého vlastníka nehnuteľnosti resp. obecného úradu, v obvode ktorého bola nehnuteľnosť neboli v zmysle citovaného zákonného ustanovenia obligatórnou náležitosťou takej notárskej zápisnice. Zároveň z vykonaného dokazovania nesporne vyplynulo, že ešte matka žalobkyne nadobudla titulom dedenia spoluvlastnícky podiel v 1/5-ine v pomere k celku na predmetnej parcele č.XXXX/X pre k.ú. Hriňová, pôvodne vedenej v pozemkovej knihe vložke č.XXXX tak, ako to vyplýva z rozhodnutia Štátneho notárstva vo Zvolene zo dňa 09.02.1981, ktorým bolo potvrdené nadobudnutie dedičstva po jej manželovi Z. D., zomr. XX.XX.XXXX (otcovi žalobkyne) a zároveň bolo tiež v konaní výsluchom žalobkyne, ale najmä výsluchom svedkov preukázané, že predmetnú parcelu užívala žalobkyňa resp. predtým jej právni predchodcovia z titulu tohto ich podielového spoluvlastníctva na predmetnej parcele, pôvodne ešte za života otca žalobkyne tak, že túto v príslušnej časti aj obrábali a následne ju užívali tým, že ju kosili a predovšetkým ju užívali za účelom prechodu s rôznymi mechanizmami k ich ďalším nehnuteľnostiam - pozemkom, ktoré obrábali, hlavne vo vzťahu k parcele XXXX/X, zapísanej teraz na liste vlastníctva č.XXXX pre k.ú. Hriňová, s tým, že týmto spôsobom predmetnú časť spornej parcely v podstate takto užívajú, ona so svojou rodinou, až do súčasnosti a tiež ju týmto spôsobom užívajú aj ďalšie osoby, ktoré užívacie právo k nej v tomto rozsahu odvodzovali práve od vlastníckeho práva žalobkyne resp. jej právnych predchodcov. Zároveň žalobkyňa poukazovala na to, že v podstate v minulosti malo dôjsť k akejsi reálnej deľbe predmetnej nehnuteľnosti, hoci sa v skutočnosti jednalo o podielové spoluvlastníctvo, keď konkrétne jej právni predchodcovia a následne ona užívala túto nehnuteľnosť v rozsahu zodpovedajúcom spoluvlastníckemu podielu, ktorý bol a je na tvári miesta oddelený medzou, s tým, že sa má jednať o pás pozemku v spodnej časti danej nehnuteľnosti pri hranici so susediacim pozemkom, označeným ako parcela XXX.

Taktiež je pravdou, že samotný žalovaný v I.rade v priebehu konania výslovne pri svojom výsluchu na pojednávaní spochybnil samotné vydržanie vlastníckeho práva k predmetnému pozemku v celosti, keď uvádzal, že predmetné osvedčenie o vydržaní spísané vo forme notárskej zápisnice dňa 05.10.1995 malo za účel len vysporiadať si spoluvlastnícke vzťahy so svojimi súrodencami v rozsahu 4/5-ín a podiel v 1/5-ine, ktorý spoluvlastnícky patrila matke žalobkyne J. D., týmto nemal byť dotknutý. Súd však vychádzajúc zo znenia predmetnej notárskej zápisnice má za to, že tieto tvrdenia žalovaného sú v absolútnom rozpore s jej obsahom, keď žalovaný v II.rade v nej výslovne prehlásil, že je výlučným vlastníkom v celosti aj predmetného pozemku v k.ú. Hriňová, parc.č.XXXX/X, s tým, že sú tam presne uvedené aj konkrétne výmery a taktiež je v tejto notárskej zápisnici uvedená jeho požiadavka o vykonanie záznamu v katastri nehnuteľností ohľadne zápisu jeho vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti v celosti a nie tvrdených 4/5-ín. Zároveň podľa názoru súdu žalovaný v I.rade pri svojej výpovedi ani dostatočne presvedčivo nevysvetlil, prečo by v potvrdení, ktoré tvorilo prílohu tejto notárskej zápisnice, aj matka žalobkyne J. D. týmto potvrdzovala, že si nerobí žiadne vlastnícke nároky na predmetný pozemok, resp. že jeho vlastníctvo plne rešpektuje, hoci ona nebola súrodencom žalovaného v I.rade. Súd nevyklučuje, že matke žalobkyne boli zo strany žalovaného v I.rade pritom poskytnuté zavádzajúce informácie ohľadne právnych dôsledkov z toho vyplývajúcich, keď je možné prisvedčiť tvrdeniu žalobkyne prostredníctvom jej právneho zástupcu, že by bolo nelogické, aby sa dotyčná vzdala týmto všetkým nárokom k predmetnej nehnuteľnosti, keďže by tým ona resp. jej dedičia stratili možnosť v podstate jediného prístupu k svojim ďalším nehnuteľnostiam, a preto sa javí ako vysoko pravdepodobné, že tam existovala dohoda medzi matkou žalobkyne a žalovaným v I.rade, ohľadne toho, že bude môcť ďalej predmetnú nehnuteľnosť užívať v rovnakom rozsahu ako dovtedy, teda za účelom prechodu k svojim ďalším nehnuteľnostiam v predmetnom rozsahu. Podrobnejšie skúmanie týchto otázok v tomto súdnom spore by však presiahlo predmet konania.

Súd s poukazom na ďalej uvedené skutočnosti v súlade so zásadou hospodárnosti konania sa už ďalej podrobnejšie nevysporiadať s otázkou, či žalovaný v I.rade nadobudol vlastnícke právo vydržaním k predmetnému pozemku v celosti v súlade alebo v rozpore so zákonom, keďže v zmysle už v zásade ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR, ktorou bola prekonaná predchádzajúca rozhodovacia prax súdov, v konaní primárne preskúmaval otázku dobrej viery žalovaných v II. a III.rade ako nadobúdateľov predmetnej nehnuteľnosti, keďže v zásade sa vychádza z toho, že pokiaľ by nadobúdatelia aj odvodzovali svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti evidovanej v katastri nehnuteľností od právneho úkonu, ktorý by bol v konečnom dôsledku posúdený, hoci aj ako absolútne neplatný, je v prípade, že by nadobúdatelia nadobudli vlastnícke právo v dobrej viere, má im byť poskytnutá ochrana ich vlastníckemu právu.

Súd v tejto súvislosti poukazuje napríklad na nález Ústavného súdu SR sp.zn.I. ÚS 151/2016 z 03.05.2017, ktorý bol ako judikát publikovaný pod č.R20/2017, a z ktorého právnej vety okrem iného

vyplýva, že z hľadiska poskytnutia ústavnoprávnej ochrany sa musí na rovnakú úroveň postaviť vlastnícke právo pôvodného vlastníka a nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti novým nadobúdateľom na základe jeho dobrej viery, čím sa dostávajú do vzájomnej kolízie dve ústavné hodnoty, t.j. princíp ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka, keď nikto nemôže previesť na iného viac práv než má sám a na strane druhej princíp ochrany dobrej viery nadobúdateľa (princíp dobrej viery dôvery v akty štátu a právnej istoty v demokratickom právnom štáte), s tým, že pokiaľ nemožno zachovať maximum z oboch základných práv, treba prihliadnuť na princíp všeobecnej spravodlivosti, keď je nutné zväžiť všeobecné súvislosti tohto typu kolízie, ako i individuálne okolnosti konkrétneho rozhodovaného prípadu, avšak s tým, že vyššie riziko má niest' nedbalý vlastník než nadobúdateľ v dobrej viere, pretože tento nie je schopný sa nijako dozvedieť o tom, ako vec opustila vlastníkovu sféru a dostala sa na list vlastníctva prevodcu po zákonom určenom správnom (katastrálnom) konaní.

Súd mal z vykonaného dokazovania preukázať, že žalovaný v II. a III.rade v čase kúpy predmetných nehnuteľností neboli znalí miestnych pomerov, keďže odtiaľ nepochádzali, s tým, že reagovali na inzerát, ktorý zverejnil žalovaný v I.rade ohľadne predaja predmetných nehnuteľností, pričom nebolo možné podľa názoru súdu konštatovať, že by žalovaní v II. a III.rade neboli ako kupujúci dostatočne obozretní, pokiaľ vychádzali z údajov zapísaných na liste vlastníctva, kde bol žalovaný v I.rade zapísaný ako výlučný vlastník a zároveň z katastrálnej mapy, ktoré vzájomne korešpondovali aj vo vzťahu k výmere, ako i skutočnostiam zistenými na tvári miesta vykonanou obhliadkou. Pokiaľ právny zástupca žalobkyne na ostatnom pojednávaní tvrdil, že žalovaný v I.rade v čase prevodu vlastníckeho práva na žalovaných nebol na liste vlastníctva zapísaný ako vlastník, ale iba ako oprávnený držiteľ, súd tieto vyjadrenia považoval za nepreukázané a podľa názoru súdu zostali len v rovine tvrdení. Rovnako vyjadrenia žalovaného v I.rade, ktoré predniesol v rámci svojho výsluchu na pojednávaní, že pri obhliadke pred kúpou predmetných nehnuteľností mal žalovaný v II. a III.rade oznámiť, že podiel 1/5-iny v pomere k celku na predmetnej parcele 2294/2 vlastnícky patrí matke žalobkyne a zároveň im mal v tejto súvislosti aj na tvári miesta ukázať, že predmetom prevodu má byť táto parcela ale bez časti, ktorá zodpovedá tomuto podielu, teda bez pásu pozdĺž hranice pozemku, ktorý v prírode je oddelený medzou, súd tieto tvrdenia žalovaného v I.rade považoval za účelové v snahe vyhnúť sa konfrontácii so žalobkyňou, ktorá je jeho blízkou príbuznou (sesternica). Žalovaní v II. a III.rade pritom výslovne popreli, že by zo strany žalovaného v I.rade boli pred kúpou predmetných nehnuteľností takýmto spôsobom oboznámení s daným stavom a rovnako toto tvrdenie žalovaného v I.rade vyvrátil aj syn žalovaných, ktorý mal byť tiež prítomný pri danej obhliadke, hoci v danom čase mal len cca 13 rokov, avšak predovšetkým sa súd stotožnil s vysvetlením žalovaných, ktoré považoval za logické a presvedčivé, že pokiaľ by skutočne žalovaný v I.rade ako predávajúci im tieto skutočnosti oznámil, čiže by mali byť len podielovými spoluvlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti, a teda že túto nenadobúdajú do, v skutočnosti do výlučného vlastníctva, bolo by minimálne otázne, prečo by za takýchto podmienok mali záujem uzavrieť danú kúpnu zmluvu. Naopak zo znenia predmetnej kúpnej zmluvy vyplýva, že žalovaný v I.rade ako predávajúci vystupoval ako výlučný vlastník predmetu prevodu týchto nehnuteľností a aj žalovaní ako kupujúci mali byť na základe povolenia vkladu do katastra nehnuteľností zapísaní ako výluční vlastníci aj predmetnej parcely a na tejto skutočnosti podľa názoru súdu nemôže zmeniť nič, ani to na čo poukázal právny zástupca žalobkyne, že v tejto notárskej zápisnici je uvedené, že predmet kúpnej zmluvy prevodca v celosti prevádza do bezpodielového spoluvlastníctva kupujúcich „v hraniciach ako ho on sám doposiaľ užíval“, keďže tak, ako už bolo vyššie uvedené, nebolo preukázané, že by žalovaní v II. a III.rade mali akúkoľvek vedomosť o predchádzajúcom užívaní predmetných nehnuteľností, keďže neboli miestni a teda neboli znalí pomerov a navyše sa mohlo jednať o zaužívanú formulu používanú notárkou pri spisovaní obdobných kúpnych zmlúv. Súd zastáva názor, že dobrú vieru žalovaných ako nadobúdateľov neoslabuje ani fakt, že v liste vlastníctva vo vzťahu k žalovanému v I.rade v čase, keď nadobúdali vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam bolo ako titul nadobudnutia uvedené vydržanie, keďže jednak pokiaľ štát prostredníctvom zákonnej úpravy umožnil notárom osvedčiť nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním a zároveň z obsahu predmetnej notárskej zápisnice nevyplývajú žiadne nezrovnalosti resp. pochybnosti vo vzťahu k vlastníckemu právu žalovaného v I.rade, ktoré sa touto notárskou zápisnicou osvedčovalo, nie je možné teraz na ťarchu žalovaných ako kupujúcich poukazovať na spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva žalovaného v I.rade, keď následne došlo k riadnemu zápisu vlastníckeho práva žalovaného v I.rade v katastrálnom konaní.

Zároveň súd v konaní skúmal aj okolnosti, za akých mala byť žalobkyňa resp. jej právny predchodca zbavený vlastníckeho práva, keď súd na základe vykonaného dokazovania mal za to, že sama žalobkyňa pri svojom výsluchu potvrdila, že mala vedomosť o tom, že jej matka v prospech žalovaného v I.rade podpisovala nejaké dokumenty vo vzťahu k predmetnej nehnuteľnosti, avšak s odôvodnením, že nakoľko oni nie sú osoby znalé práva, nemala vedomosť o čo konkrétne išlo. Súd však tiež na

základe vykonaného dokazovania vychádzal z toho, že žalobkyňa zaznamenala, že došlo k prevodu predmetných nehnuteľností aj na tvári miesta, keďže bezprostredne po kúpe týchto nehnuteľností sa žalovaní so svojou rodinou tam aj nastahovali a začali ich užívať, s tým ale, že žalobkyňa si myslela, že keď oni mali v katastri ten podiel k nehnuteľnosti zapísaný, tak nemohlo dôjsť vo vzťahu k tomu k žiadnej zmene, avšak tu súd zastáva názor, že práve pokiaľ mala žalobkyňa vedomosť, že je len podielovou spoluvlastníčkou predmetnej parcely a teda táto po právnej stránke nebola oddelená, hoci reálne mala užívať ona resp. jej právni predchodcovia túto nehnuteľnosť len vo vymedzenej časti, mohla a mala sa zaujímať o osud predmetnej parcely už v danom čase, keď zistila, že došlo k prevodu vlastníckeho práva a jej presvedčenie, že nemohla byť predmetná časť dotknutá týmto prevodom, nie je dostatočne ospravedlňujúce. Ak by však napriek tomu súd vychádzal z toho, že nakoľko žalovaní v II. a III.rade žalobkyni resp. členom jej rodiny po nadobudnutí predmetných nehnuteľností nijako nebránili v ich užívaní v danom rozsahu, teda žalobkyňa resp. jej rodinní príslušníci ďalej aj po nadobudnutí vlastníckeho práva žalovanými užívali predmetnú nehnuteľnosť v pôvodnom rozsahu ako dovtedy, a to formou prechodu cez túto nehnuteľnosť niekoľkokrát za rok za účelom prístupu k svojim ďalším nehnuteľnostiam, tak minimálne momentom, keď mala žalobkyňa v dôsledku dedenia nadobudnúť ako výlučná závetná dedička celý majetok po svojej matke v roku 2010, najneskôr vtedy mala zistiť, že v rámci dedičského konania nedošlo k prededeniu konkrétne tejto parcely resp. spoluvlastníckeho podielu na predmetnej nehnuteľnosti, keďže sama uviedla, že vedela aké nehnuteľnosti vlastnícky patrili jej matke a teda mali byť predmetom dedenia, nakoľko samotná žalobkyňa tam v danej lokalite bývala a bola týchto pomerov znalá. Nakoniec súd musí konštatovať, že žalobkyňa nepresvedčivým spôsobom zdôvodnila aj časové vákuum odkedy sa už reálne dozvedela, že žalovaní v II. a III.rade mali nadobudnúť vlastnícke právo aj k predmetnej spornej časti danej parcely, o ktorej dovtedy bola presvedčená, že je v jej vlastníctve, teda od júna 2014, s tým, že žaloba bola podaná až po 5 rokoch, pričom len dcéra žalobkyne ako svedok objasňovala, že žalobu podali až vtedy, pretože predmetná parcela mala byť zaťažená exekúciou a teda oni pôvodne chceli to vyriešiť v rámci exekúcie, ale keďže sa to nepodarilo, tak až následne potom podali predmetnú žalobu, aby sa definitívne tieto záležitosti vyriešili. To znamená, že je potrebné prisvedčiť tvrdeniu žalovaných, že ich vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti bolo spochybnené po vyše 20 rokoch, odkedy toto vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti nadobudli a dovtedy žiadnym relevantným spôsobom nikto toto ich vlastnícke právo nespochybnil, a to či už zo strany žalobkyne, žalovaného v I.rade resp. tretích osôb, s tým, že o týchto skutočnostiach sa žalovaní dozvedeli až doručením žaloby. Vzhľadom k vyššie uvedenému súd potom nemal inú možnosť ako žalobu zamietnuť.

9. Súd zamietol návrh na doplnenie dokazovania výsluchom svedka J. S.aya - ďalšieho syna žalovaných v II. a III.rade, keďže podľa názoru súdu by vykonanie tohto dôkazu neprinieslo žiadne nové skutočnosti, ktoré by boli potrebné pre rozhodnutie súdu v tejto veci.

Taktiež súd zamietol návrh na doplnenie dokazovania obhliadkou na mieste samom, keďže žalovaný v I.rade tvrdil, že pred kúpou mal žalovaným ukázať časť predmetnej parcely, ktorá by nemala byť predmetom prevodu, avšak žalovaní v II. a III.rade túto skutočnosť absolútne popierali a teda sporné nebolo to v akej časti resp. v akom rozsahu nemala byť predmetná parcela údajne prevedená do vlastníctva žalovaných v II. a III.rade, ale sporné bolo to, či už vôbec bola im v danom čase takáto informácia poskytnutá, pričom súd zastáva názor, že tento rozpor by vykonanou obhliadkou nebol odstránený. Naopak takýto dôkaz by bol relevantný napríklad v konaní o určenie práva zodpovedajúcom vecnému bremenu formou prechodu cez predmetnú parcelu, čo však v tomto konaní nebolo riešené.

10. Na okraj súd uvádza, že v priebehu tohto súdneho konania vyšli najavo skutočnosti, z ktorých je možné vyvodiť, že v prospech žalobkyne resp. ešte jej právnej predchodkyne mohlo vzniknúť právo zodpovedajúce vecnému bremenu vo forme prechodu cez predmetnú parcelu v určitom rozsahu a určitým spôsobom, čo vyplýva nielen zo skutočností tvrdných samotnou žalobkyňou, ale aj z výsluchu viacerých svedkov, pričom je pravdou, že niektorí z nich nevedeli na katastrálnej mape presne identifikovať predmetnú časť parcely, ktorá má slúžiť ako cesta na predmetný prechod, a to nielen pre žalobkyňu resp. jej príbuzných, ale i pre iné osoby, ktoré toto svoje právo odvodzovali od pôvodne spoluvlastníckeho práva právnych predchodcov žalobkyne, keď súd má za to, že k tomu mohlo dôjsť tým, že predmetná časť parcely má byť oddelená medzou, čo si mohli svedkovia spájať s hranicami pozemkov tak, ako sú tieto vyznačené na katastrálnej mape, pričom na tvári miesta by zrejme túto časť spornej parcely vedeli stotožniť. Predovšetkým však súd zastáva názor, že samotní žalovaní v II. a III.rade resp. aj syn žalovaných pri svojich výsluchoch potvrdili, že žalovaný v I.rade ako predávajúci im pri kúpe poskytol informáciu o tom, že vlastníci susediacich pozemkov, okrem iných aj

žalobkyňa resp. jej právna predchodkyňa resp. jej rodinní príslušníci majú mať zabezpečený prístup k svojim nehnuteľnostiam nachádzajúcich za predmetnou parcelou, a teda budú cez predmetnú spornú parcelu prechádzať za účelom obhospodarovania týchto svojich pozemkov. Túto skutočnosť žalovaní v II. a III.rade od nadobudnutia predmetných nehnuteľností akceptovali bez problémov a s výnimkou jednorázového incidentu, ktorý sa mal udiať v roku 2014 medzi žalobkyňou a žalovaným v II.rade, túto skutočnosť akceptujú až doteraz, hoci v rámci svojej obrany v konaní uvádzali, že k tomu dochádza len z ich dobrej vôle bez toho, aby boli na to akýmkoľvek spôsobom povinní. Bude zrejme v budúcnosti záležať na tom, aký postoj ďalej k tejto otázke žalovaní v II. a III.rade zaujmú, keďže žalovaný v II.rade sa vyjadril tak, že do budúcnosti je možnosť, že predmetnú parcelu aj oplotia, a teda, či bude žalobkyňa nútená túto otázku riešiť vyvolaním ďalšieho súdneho sporu, v ktorom by mohol a mal byť uplatnený princíp všeobecnej spravodlivosti, na ktorý poukazoval právny zástupca žalobkyne, keďže súdu je známa idea vyslovená aj Ústavným súdom SR, že každé súdne rozhodnutie musí byť nielen zákonné, ale predovšetkým spravodlivé a úlohou súdu je práve rozpoznať cez zákon spravodlivosť a preto povinnosť súdu nachádzať právo neznamená len vyhľadávať priame a výslovné pokyny v zákonomnom texte, ale tiež formulovať, čo je zmyslom a účelom právnych predpisov, čo by v konečnom dôsledku mohlo znamenať aj analogickú aplikáciu napríklad ustanovenia § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka alebo iné riešenie, ktoré by bolo v súlade so všeobecnou ideou spravodlivosti, teda rozumným a spravodlivým usporiadaním vecí, v prípade, že by mimosúdna dohoda medzi spornými stranami nebola možná. Hlbšie už súd tieto úvahy ale nerozvíjal, nakoľko by to presiahlo predmet sporu v súdnej veci.

11. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 C.s.p., o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v zmysle vyššie citovaných ustanovení Civilného sporového poriadku tak, že nakoľko boli žalovaní v celom rozsahu úspešní v tomto konaní, keďže bola žaloba zamietnutá, bol im priznaný nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovaným v II. a III.rade spoločne a nerozdielne voči žalobkyni, všetkým v rozsahu 100 %, s tým, že o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 veta prvá C.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 C.s.p.).

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, pričom podľa § 366 C.s.p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

1. sa týkajú procesných podmienok,
 2. sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
 3. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
 4. ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.